

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A posta

valaha mintaintézmény volt. De jött a háború és mint sok más, úgy a posta is változott. Nem speciálisan temesvári berendezés a rossz posta, rossz az bizony az egész országban. És ehelyütt most mégsem az egész ország mostoha postaviszonyairól akarunk írni, hanem a lehetetlen temesvári postai állapotokról.

Vaiamikor Temesvárott naponta háromszor kézbesítették a levélpóstát. Az újságok kézbesítésére pedig külön levélhordók voltak ugyanekkor csak azért, hogy a levélkézbesítés gyorsabban történhessen. Ma napjában egyszer kézbesítik a leveleket. Így történik meg az, hogy egy Aradon hétfőn feladott levél, amely kedden érkezik meg, csak szerdán kerül kézbesítésre. Arad hatvan kilométernyire van mindössze Temesvártól és mégis három nap szükséges, amíg onnan a levél a temesvári címzetthez érkezik. Csuda-e aztán, ha egy bukaresti, vagy valamely erdélyi városból való levélnek néha egy hét is kell, amíg megérkezik? A levélhordók a reggeli órákban indulnak el a kézbesítő postából. Ami levél azután érkezik a nap folyamán a különböző vonatokkal, akármilyen sürgős is legyen, másnapra marad. Azonban, ha netán megessék az, hogy a levélhordónk megbetegedik, akkor bizony napokig is várhatunk leveleinkre, mert helyettesítés nincsen.

A pénz és a csomag kézbesítése ugyanilyen lassú. A csomagokkal különösen baj van, mert a címzett csak értesítést kap, a csomagért magának kell elmennie, ha ugyan érdemes elmennie, mert ki van téve annak, hogy akkorára megessék annak tartalmát a kincstári patkányok és egerek.

A levélhordók száma ijesztően megapadt. Akik még megvannak és szolgálatot teljesítenek, azokat állandóan az a veszedelem fenyegeti, hogy elküldik őket, mert nem tudják jól románul a földrajzot, a történelmet és az alkotmányt. Még szerencse, hogy a fizikából és a természettanból is nem vizsgáztatják őket, mert akkor bizonyára egy levélhordónk sem lenne.

A postának elsősorban gyorsnak kell lennie. Nem szabad arra az álláspontra helyezkednie, hogy az egymással levelezők csak mindenféle üzenetet és pletykát irnak meg egymásnak és így nem fontos, hogy a levél pár nappal előbb, vagy később érkezik-e meg. A posta fontos szerve a közgazdasági életnek és a legtöbb esetben olyan közlések közvetítését bízzák rá, amelyekből haszon vagy károsodás, nyereség vagy tönkremenés függ. Ha a posta nem áll feladatának magaslatán, azt elsősorban közgazdasági életünk sínyli meg.

Eppen azért ne higgyék a posta intéző körei, hogy a közönség ambicionálja azt, hogy levélhordóink tud-

mányosan képzett férfiak legyenek. A közönség szerényen és alázatosan csupán azt kívánja, hogy a levélhordó legyen megbízható, pontos és gyors.

Jobban tenné a posta, ha a levélhordók számát szaporítaná, ahelyett, hogy vizsgákkal, buktatásokkal és mindenféle rendelkezéssel apasztja azt.

Tizenhárom választási iroda lesz Temesvárott

— Temesvárott és Temes megyében egyidőben lesznek a választások —

Temesvár, november 2.

Egy heti távollét után Bukarestből visszaérkezett Oprea János prefektus és Georgevici Lucian dr. főpolgármester. Mindketten hivatalos ügyekben jártak a fővárosban. A községi választásokkal kapcsolatos adminisztráció teendői megbeszélésén kívül a prefektus Temes megye községeinek elcsatolása ügyében, a főpolgármester pedig több városi kérdésben, így az új kórház terveit jóváhagyása tárgyában járt el illetékes helyen. Alkalma volt a Déli Hírlap munkatársának mindkét közéleti előkelőséggel a bukaresti ut eredményéről beszélgetni és a következő nyilatkozatok hangoztak el:

Oprea János prefektus a következőket mondotta: A községi választásokra vonatkozólag ma sem tudunk többet, mint bukaresti utam előtt. Legfeljebb annyit közölhetek, hogy a kormány a választások időpontját illetően még egyáltalában

nem hozott döntést

és így a terminus, amely december hó elsejére tűzte ki a választásokat, minden alapot nélkülöző hírforrásból eredhet. Én megmaradok ebben a kérdésben is többszörösen hangoztatott ama elvem mellett, amelyet a józan ész is támogat, hogy csakis együttesen haladva és közösen dolgozva lehet Temesben a választásokat keresztülvizetni. Azok, akik pártpolitikai küzdelmek és felkorbácsolt szenvedélyek árán akarnak választási harcokat provokálni, azok a köznek ártanak. A kormánynak is az az álláspontja, hogy amennyire csak lehet egységesen és megértéssel kell megoldani a választások problémáját. Tudtom szerint Temesvárott és a megyében

egyidőben lesznek

a választások, hogy mikor, azt — mint már jeleztem — a kormány még nem állapította meg. Temes-Torontál megye tervbe vett megcsontítására vonatkozólag a memorandumunkat illetékes helyre juttattam. Véglegesen ezzel a kérdéssel a minisztérium nem foglal-

kozott, de remélem, hogy amikor ezt az ügyet elintézik, akkor kellő súlyal mérlegelni fogják azokat az argumentumokat, amelyeket Temes megye területének épségbe hagyása érdekében felsorakoztattunk. Talán sikerülni fog a tervbe vett további elcsatolásokat elkerülni.

Georgevici Lucian dr. főpolgármester munkatársunknak a következőket mondotta:

— A választások ügyében én sem mondhatok mást, mint amit már ugyanis tudnak. Temesvár teljesen elkészült a választói listával és bármely pillanatban megejthető nálunk a választási aktus. Több fontos városi ügyet szorgalmaztam a minisztériumban, így az olcsó házhelyek igényjogosultjainak második csoportjára vonatkozó javaslat elfogadását sürgettem meg. A miniszteri jóváhagyás elvben már megvan. Kétszáz temesvári igényjogosult fog rövidesen telekhez jutni.

Az új kórház

építésének ügyét is igyekeztem előbbre vinni. A tervek a legfelső egészségügyi műszaki tanács véleményén mennek keresztül és az összes fórumok jóváhagyása után ezt a kiválóan fontos intézményt tető alá hozzhatjuk. A minisztériumban megértéssel vannak Temesvár ügyei iránt.

Eme két nyilatkozathoz, a községi választásokkal kapcsolatban hozzáfűzök még azt, hogy Temesvár területén tizenhárom választási iroda fog működni és egy helyiségben legfeljebb ezeröttszáz választó szavazhat. A törvény értelmében a választási aktus délutáni öt óráig tart, de a választási elnök a határidőt esti tíz óráig meghosszabbíthatja.

— BIZTONSÁGI SZERZODÉS ROMÁNIA, OROSZORSZÁG ÉS LENGYELORSZÁG KÖZÖTT. Rómából érkezett jelentés szerint Románia elfogadta azt az orosz javaslatot, amely egy orosz-román-lengyel biztonsági szerződés megkötését célozza. A tárgyalásokat Varsóban fogják lefolytatni.

Sajtóbotrány Bécsben a Neues Wiener Journal bankbetétje körül

Bécs, november 1.

Rendkívül érdekes, a bécsi lapok által elhallgatott ügyet tárgyalt a napokban a bécsi kereskedelmi bíróság. Pöfl János, a Neues Wiener Journal volt közgazdasági rovatvezetője, 650 millió korona erejéig pert indított a Neues Wiener Journal kiadója, a Lippowitz & Co. cég ellen. A keresetben az újságíró előadta, hogy a lap kiadóinak 200 millió koronás letétjük volt a Depositenbankban. Amikor a bankot a többi nagybankok átvették és közleményt adtak ki, hogy garanciát vállalnak a betétekért, a lap kiadó újabb hat és fél milliárd koronát helyeztek el a Depositenbankban. Néhány hét múlva a nagybankok cserbenhagyták a Depositenbankot, amely erre csődbe ment.

Pöfl erre a kiadók utasítása szerint megkezdte a támadásokat a nagybankok ellen és végre elért annyit, hogy a kiadók 6 milliárdot visszakaptak. Erre nyomban elbocsátották a laptól és még végkielégítést sem adtak neki. Ezért követel mostan 650 millió koronát részben a megígért 10%-os jutalék, részben végkielégítés címén. A bíróság tárgyalást a bizonyítás kiegészítése céljából elhalasztotta és így ennek a legújabb bécsi sajtóbotránynak, amely annyira jellemző a nagy bécsi lapok és a bankok viszonyára, részletei csak legközelebb fognak kiderülni.

A népszövetség ellen. Bécsből jelentik, hogy a Wiener Allgemeine Zeitung legutolsó számában heves támadásokat intéz a Népszövetség ellen, mert ez a lap szerint nem áll hivatása magaslatán. A Népszövetségben még mindig különbséget tesznek győző és legyőzött között, ami illuzoriussá teszi az egész intézmény működését. Amennyiben a Népszövetség nem változtat eddigi politikáján, úgy elveszítette minden létjogosultságát.

— A mohamedánok szent háborút hirdetnek. Londonból táviratozzák: A franciák Damaszkusz bevételét alkalmából nagy vívfürdőt rendeztek a lakosság között. Ez annyira felháborította az egész mohamedán világot, hogy a Földközi tengeről egészen a Kaukázusig proklamálták a szent háborút. Sziria keresztény lakossága között óriási a pánik, mert a fanatikus törökök azt hirdetik, hogy minden egyes elesett mohamedánért legalább ugyanannyi kereszténynek kell elpusztulni.

Tőzsdei árfolyamok

Temesvári magánforgalom november 2-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 209.5, angol font 1020, francia frank 8.92, svájci frank 40.55, lira 8.37, szokol 6.24, dinár 3.37, magyar korona 3.40, osztrák silling 29.62.

Zsák

Zsineg

Kötél

Havas Dezső Gyár és Flót

Timisoara

Lugoj.

Mignon gyermekruhaszalon

Temesvár-Belváros, Hitelbank-palota

Temesvári zsebtolvaj elfogatása Aradon

Temesvár, november 2.

Megirtuk, hogy két tolvaj felkereste az Eisenring szövetkezet belvárosi üzletét, ahol magukat vidéki kereskedőknek adták ki és áruválogatás közben egy vég vásznot loptak el. Az üzletben hamar észrevették a lopást és a két tolvaj után szaladtak, akik közül az egyiket, aki a lopott vásznot egy kapu alá dobta, Rabinovitz Hermann büntetett előéletű egyén személyében elfogták.

A másik tolvajnak sikerült egerutat nyernie, kisietett a vasuti állomásra és elutazott. A rendőrség értesítette a szomszédos városok rendőrségeit a tolvaj szökéséről. Az aradi rendőrségnek sikerült a szökevényt elfogni, akit ma hoztak Temesvárra. Az illető Rosun Gligor többszörösen büntetett tolvaj. Megmotozásakor négy különböző erszényt találtak nála, amiből arra következtettek, hogy zsebmetszéssel is foglalkozik. Rosun Gligorról kiderült, hogy Temesvárott már követelt el lopást. Két esztendő előtt beállított a Káldor és Társa cég kereskedésébe, ahol orsovai kereskedőnek mondta magát. Árut válogatott s közben nagymennyiségű selyemharisnyát lopott. A rendőrség akkoriban hiába nyomozott utána.

Rabinovitzot és Rosunt a rendőrség ma átkísérte az ügyészséghez.

Patkányok és egerek

dézmálják a postacsomagokat

Temesvár, november 2.

Temesvárra naponta vagonszámra érkezik a postacsomag. Ezek legnagyobb részét külföldi csomagok. A külföldről érkező csomagok a vámhivatalhoz kerülnek. Régebben a belföldi csomagok még megérkezésük napján ki lettek kézbesítve. Most azonban kevés a személyzet, a csomagok érkezéséről értesítést küldenek a címzettnak, aki maga tartozik gondoskodni csomagjai hazaviteléről.

A csomagokat a pályaudvari posta pincehelyiségében raktározzák el, ahol azok sokszor napokig hevernek. Ez még nem volna nagy baj, a veszedelem azonban az, hogy ez a pince csak úgy hemzseg a patkánytól és az egértől. Természetes, hogy ezek aztán alaposan nekilátnak a csomagok tönkretételének. Alig van csomag, amely ne viselné magán a patkányok és az egerek fogainak nyomát.

Egyik temesvári divatkereskedő selyemharisnyát kapott Aradról. Négy napig hevert a csomag a posta pincéjében. Mikor kiváltotta: a harisnya teljesen tönkre volt téve. Egy Temesvárott tanuló bántási diák hazait kapott otthonról. Kolbászt, sonkát, süteményt. Mikor a csomagért ment, csak az üres ládikót vihette a lakására. A tartalmát már elélték előle a pince falánk rágesálói. Ezek azonban a tudomány és a szépirodalom sem vetik meg, mert egy könyvkereskedőnek Kolozsvárról érkezett könyvküldeményét is alaposan elrutitották.

Ezek csak apró képek a patkányok és egerek nagy munkájáról. Legfőbb ideje volna, hogy ennek megakadályozására valami történjék.

2500

leért vállaljuk szoba vagy konyha
tapétázását.

Szécsi és Társa

Temesvár, Hunyadi-ut 16.
Telefon 2-51.

Lélekkufárok lelkiismeretlensége folytán százzámra pusztulnak a kivándorlók

Arad, november 2.

Ilyenkor ősz idején mindig nagyobb a munkanélküliség, mint tavaszkor és nyáron s éppen ezért ez az évszak legalkalmasabb a kivándorlási hiénák garázdálkodására. Ilyenkor van az ő aratásuk. Rávetik magukat egy-egy szegényebb családra, otthonában keresik föl azt és arról beszélnek neki, hogy milyen keserves a megélhetés idehaza. Aztán

ragyogó szinekkel

ecsetelik, hogy milyen egyszerű az élet Délamerikában, ahol gyorsan és könnyen lehet meggazdagodni. Fényképfelvételeket mutatnak braziliai tájakról, sőt leveleket is, melyeket kivándorlók írtak, akik azzal dicsekesznek, hogy milyen remek dolguk van. Persze azt bölcsen elhallgatják ezek az ügynökök, hogy ezeket a leveleket tulajdonképpen nem is a kivándorlók, hanem az ő cinkostársaik küldték.

Hogy miért éppen Délamerikába csábítják a szegény szerencsétlen munkanélkülieket? Ennek is megvan a magyarázata. A braziliai kormány ugyanis magas

fejdíjat fizet

nekik minden kivándorló után. Nem is csuda aztán, hogy az egyes hajóstársaságok mennyire versengenek egymással, hogy mentől több áldozatot verbuváljanak. Készséggel vállalkoznak arra, hogy megszerzik az utlevelet és az összes vízumokat. Sőt kieszközlik a braziliai kormánytól a féláru, sok esetben egészen ingyenes utazást. Majd minden héten van hajójárat hol Havreből, hol Hamburgból. Sőt Genuából és Barcelonából is indítanak hajókat. Legtöbb hajón mégis Hamburgból viszik szerencsétlen áldozataikat Délamerikába. Ezek között sok az erdélyi és

bántási utas,

mert innen majdnem napjában szálítanak el öt-hat családot.

A hajón a szerencsétlen utasokat még mindig abban a hitben ringatják, hogy Braziliában milyen jó dolguk lesz és azért az ellátásuk is tűrhető. Mikor azonban huszonkét napi tengeri út után megérkeznek Braziliába, akkor egyszerre felnyílik a szemük. Santos-

Temesvár zenei élete

a Zenebarátok Egyesületének működésében egyre fejlődik

Temesvár, november 2.

Az izgalomtól kipirultan, a nagy sikertől megittasodva, szerényen félrehúzódik a Tiszti Kaszinó művészszobájába, Neubaue Gida, a temesvári Zenebarátok Egyesületének jeles karnagya. A nagyteremből még idehallszik száz meg száz összeverődő kéz tapsa. Zug az elismerés hangja és Neubaue Gida az elismerés e mámoros percében készséggel áll rendelkezésünkre.

— Látja, így már van miért dolgozni, van miért lelkesedni, éjt napallá téve próbálni, javítani, hogy szerves egész legyen. Ez a közönség megérdemli a legnagyobb önfeláldozást is. Művészi célt szolgál a mi filharmoniank, egy olyan intézmény, amely csakis a

közönség támogatásával

tud fennmaradni. Teljesen altruista alapon dolgozunk, egy felsőbbrendű, ihletett érzés hatja át egész működésünket. Temesvár közönsége szívvel-lellekkel mellénkállt és amikor szomorúan halljuk, hogy itt is, meg ott is egymásután szünek meg a

ban köt ki a hajó, ahol a kivándorlókra már várakoznak

a lélekkufárok.

Azokat, akik a maguk költségén mentek ki, ami körülbelül huszonháromezer leit tesz ki, felszólítják, hogy szerződjenek el valamely fazendárra. Ha a rábeszélésnek nincs eredménye, akkor szabadjára eresztik őket. Ezek aztán valóságos kálváriát járnak, amíg valahogyan el tudnak helyezkedni s há nagy nehezen kapnak is munkát, keresetük éppen csak hogy tengődésre elég.

Akik kedvezményes áron, vagy ingyenesen vándoroltak ki, azok Sao Paoloban az

emigrációs házba

kerülnek. Ott aztán mincisen más válsztásuk, mint hogy elmenjenek valamely fazendára. Már megérkezésük első idejében is sokat szenvednek a klímától és különösen az asszonyok és gyermekek betegeskednek sokat. Majdnem mind megkapják a maláriás lázat. Rengeteg gyermek el is pusztul benne. A munka pedig, melyet végezniök kell, embertelen, nehéz.

Még meg sem ismerhették jól az ottani viszonyokat és máris elfogja őket a visszavágyódás,

a honvágy,

amely egyre erősebbé válik. Az ingyen kiszállított családokat bizony nem szállítja vissza ingyen a braziliai kormány. Kénytelenek megtörve, szomorúan, beteg testtel és lélekkel dolgozni, nélkülözni és hosszú évek telnek el, amíg annyit tudnak összekuporgatni, hogy újra hazautazhassanak.

Ha elégedetlenek az egyik fazendán és máshová akarnak menni munkát keresni, akkor gyakran száz meg száz kilométert kell megtenniük gyalog, a legnagyobb veszélynek és

utonálló banditák

rablótámadásainak kitéve. Vándorlásuk útját jelzik azok a sirok, melyekbe az utközben kidőlt és elpusztult hozzátartozóik holttestét temetik.

Szomorú, nagyon szomorú a braziliai kivándorlók sorsa. Itt az ideje végre, hogy a közvélemény, a társadalom és a hivatalos világ összefogjon és a kivándorlási hiénák lélekvásárjának végét vessenek. Ij. Hehs Aladár.

— Hogy ne vádolhassanak azzal, hogy semmiféle érdekességgel és újtással nem lépünk közönségünk elé, ezt a tévhitet januári hangversenyünk fogja megdönteni. Azt hiszem, hogy különös meglepetéssel szolgálunk, mert először Temesvárott tartunk karénekekkel kooperáló szimfonikus hangversenyt. Engedje meg, hogy bővebbi részleteket ne áruljak el, mert mi mindenkör olyan lámpalázzal lépünk közönségünk elé, mint a kezdő és izgatott színésznő. Annyit elárulok, hogy

harmadik hangversenyünk

műsorát Csájkovszky művei töltik ki. Óriási gonddal és melegséggel készülünk a szerencsétlen sorsu orosz zeneköltő hatalmas negyedik szimfóniájára. A sors szimfónia, így nevezi a zenetörténelem, kétségen kívül a legszebb zenei élménye lesz az idei évadnak.

A malom titka

Elitelték a trebitschi tömeggyilkosokat

Iglau, november 1.

A hannoveri Haarmannak és a sziléziai Denknek, akik tömegesen gyilkolták meg az embereket és azok husát részint maguk ették meg, részint pedig eladták, követői akadtak tavaly az Iglau melletti kis Trebitsch faluban. A Kohn-féle malmot évek óta bérelte Dvoracek Ferenc és Fejta József. A malom a falun kívül állott és sok vándor tért be oda éjszakai szállást kérni. Ezek közül egy év alatt egyetlenegy sem hagyta el élve a malmot. Éjszaka, amikor aludtak, Dvoracek és Fejta megölték őket, husukat pedig feldarabolták.

Az emberhúst beszórták és megfűtötték. Sűrűn adtak el trebitschi embernek húst és zsirt, amely mind áldozataikból való volt. Még azt is megtették, hogy iglauri henteseknek is szállítottak húst, amelyet mint borjuhúst adtak el. Űzelmeik véletlen folytán a hatóság tudomására jutottak, amely a tömeggyilkos kannibálokat letartóztatta. A malomban talált husból kétségtelenül megállapították, hogy emberhús.

Az iglauri törvényszék hat napon keresztül tárgyalta a rettenetes bűnyűgyet és a két gyilkost élethossziglani fegyházra ítélte.

Betörés fikszfizetésért

— Államvasuti ellenőr rablóbandája —

Miskolc, november 1.

A bűnyűgyi krónikák történetében szinte egyedülálló esetet leplezett le a miskolci rendőrség. Az utóbbi hónapok folyamán Miskolcon és a környékén napról-napra tervszerű betörések és lopások izgatták fel a polgárságot. A rendőrség és csendőrség minden nyomozása karba vészett, a tetteseket nem sikerült kinyomozni. Tegnap végre fordulat állott be a nyomozásban, amennyiben sikerült a titokzatos rablóbanda főnökét Bártfai Gyula Károly volt vasuti ellenőr személyében elfogni. Bártfay különböző sikkasztásai miatt a vasut szolgálatából elbocsátották, ekkor öngyilkosságot kísérelt meg. Felgyógyulása után rablóbandát toborzott. A rablóbanda tagjai Bártfaytól havonként rendes fikszfizetést kaptak, ezzel szemben az összes lopott zsákmányt „becsülettel” beszolgáltatták Bártfaynak. A rendőrség folytatja a nyomozást Bártfay és társai bűnlajstromának összeállítására.

Évöeszköz

valódi és alpakka

ezüst

nagy választékban

Drachsler ékszer-
résznel

Str. V. Alexandri 3 (Hunyadi-u.)

Megérkeztek az
őszi és téli
ujdonságok

Szolid árak!

„AU PRINTEMPS“

volt MISSIR női divatáruház

Temesvár-Belváros,

V. Alexandri No. 3

(volt Hunyadi-utca)

Hírek

Önálló listákat készít a Magyar Párt

— A többi kisebbség jelöltjeit is felveszik a listába. —

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.
 Kiadóhivatal: 2-52.
 Nyomda: 10.
 Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkiráltságban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Kedves polgártárs,

a napi robotban eljárhat, a gyérharc nemtelen küzdelméből megkiszorítva ledülsz csendes otthonod valamilyen zugába, ne vedd rossz néven, hogy rólad mindezt megfellelkeztem. Elképzelem, — mintha látnám fejszéd alatt olvasod újságjaidat és magad elé morogtál valamilyen talán hírtelen azon tűnődöttél, hogy ez a bizonyos ismertnevű politikus, közgazdász, nagyság, kereskedelmi tekintély, családi kiválóság és mindmennyi hivatott képviselője napról-napra a közéletet ad le a Te nevedben, a Te politikát farag Te helyetted. Intézkedések helyett. Nézeteket tolmácsol, mintha a Tied lennének. És Te minden elvonultságban olvasod a sok beszédet, agyadban összefolynak a beszédjelekedések, magadban bizonyos rezignációval kérdezel: hát én mit maradok?!

Tartom, vallom és hirdetem, hogy politikát csinálni a polgári jogok legfontosabb virománya, mert a jó politikai gondolkodás az állam beléletének kikristályosodását, tisztulását jelenti. De valahányszor tartom és hirdetem, hogy Te a közéleti gondolatokban kimerültél és a közéleti gondolatoktól elvonultál, mert a politikai gondolkodásnak legjelentősebb pillérét, a nagyságot, a hatalmást, a pompásabbat, amelyen az egész közéleti épület nyugszik.

Te mindezeket tudod! Joggal kérdezhetsz tehát, én hol maradok? Én mit ki hallgat meg? Rám ki kíváncsi? Én nézetem nem fontos? Ugy választások előtt jutottak mind a közéleti eszembe. Bozsánatot kérek, ha csak most tértem rájuk, de a legközelebbi politikai írásomban, megkérem majd, hogy:

— Jó uram, a polgárt már megkérdezték?
 Mert jogod igazán van hozzá!

— A REFORMÁCIÓ EMLÉKÜNNEPE. A református és evangélikus templomok szombatán ülték meg a reformáció emlékűnépét, évfordulóját az október 31-nek, amelyen a református templom a wittenbergi templom ünnepére szegte nevezetes pontjait. Az emlékűnépen a temesvári református templomban Szabolcska Mihály főesperes, az evangélikus templomban pedig Bohus Károly főesperes tartotta az ünnepi beszédet.

— Áthelyezték a temesvári kereskedelmi iskola igazgatóját. A költő György a temesvári kereskedelmi iskola igazgatója megválasztott állásától. Utóda Potanai Mihály tanár lesz. Stinghe távozását a temesvári kisebbségi szülők köbösen osztatlan örömet kelt, mert az igazgató bevitte a politikát az iskolába és nemzetiségek szerint különböztetett a tanulók között.

* Lloyd-Taverna mai műsora világáger.

Kolozsvár, november 2.

A Magyar Párt enőki tanácsa szombaton estig tartó ülést tartott, amelyen hosszas vita után a községi választások tekintetében úgy határozott, hogy a folyamatban levő tárgyalásokra való tekintettel végleges álláspontot még nem foglal el. Minden eshetőségre való figyelemmel felhívja a tagozatokat, hogy a Magyar Párt önálló felölő listáit készítse el, de ott, ahol más kisebbségek is vannak, a listába ezek prezentánsait is vegyék fel. Ezeket a listákat jóváhagyás végett fel kell terjeszteni a központonak. Felhívja a magyarság figyelmét a pártfegyelemre, amelyről most tehet majd leginkább tanúságot. Az egyes tagozatok a központ hozzájárulása nélkül megállapodásokat nem köthetnek, hanem minden megkeresést a központhoz kell terjeszteni.

Igy néznek ki a megállapodások

a gyakorlatban — Nagyváradon.

Nagyvárad, november 2.

A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara elnökválasztása tegnap délbem ment végbe. Eredetileg olyan megállapodás létesült, hogy az elnök román, a két alelnök pedig kisebbségi lesz. A kisebbségi szavazatok segítségével meg is választották elnöknek Barbu Romuluszt.

Utána a két kisebbségi alelnök megválasztására került volna a sor, de ekkor felállott Meculescu nyugalmazott ezredes és kifogásolta, hogy kisebbségek legvencnek az alelnökök. Szenvedélyes vita fejlődött ki, amelyben Regman prefektus is tulzó sovínista álláspontra helyezkedett.

Végeredményben mindkét alelnöki tisztségre a megállapodás ellenére nem kisebbségit választottak, mire a kamara magyarság tagjai elhatározták, hogy valamennyien lemondanak kamarai tagságukról.

Dr. Jánosi vagyok...

Karomba futott tegnap délután a riport. A józsefvárosi állomás harmadosztályú várótermében hangos nóta, lármás énekszó járt. Legények, leányok vegyest daloltak. Szívüöl, igazából jött a nóta. Nem volt érkezésem megdudakolni, honnan a jókedv? Minek is avatkoznék ilyen gondtalan emberek magánügyébe. A mosoly, a nevetés, a jókedv, az ember lelkiállapotának a fokmérője. Én meg csak a bánatot, a but, a gondot, a nyomort, a keserüséget, az életuntságot, a gyászt és a szomorúságot szeretem megírni. Elhaladtam a kedélyes csoport előtt és közvetlenül az ajtó mellett megszólított a mai riportom.

Talán ötvenéves volt. Meglehet, hogy csak harmincadik évét taposta. Mind-egy! Nem számít.

— Nagyságos ur, — drága jó uram — adjon nekem husz leit. Kérem, nagyon nagy szükségem van rá.

Ránéztem. Az elszakgatott cipő, a térdem lyukas nadrág, szomorú képet nyújtottak. Tudtam már mindent. Kezem a jobb zsebem mélyén kotorászott, ujjamhoz lassan odatapadt egy rongyos rojtu husz leies, riportom szégyenlősen nézett rám, a husz leies két ujjam között diszkrétén összecsavartottam. Miért kell azt másnak látni, hogy ez az ember most husz leit kap tőlem? Észrevétlen a kezébe csuszattam. A pénznek ugyis mindegy volt. Nekem is. Nálam se nem oszt, se nem szoroz. Ezután sem lesz több. Egy szegényt viszont felsegítettem.

— Doktor Jánosi István, okleveles gyógyszerész.

Bátortalan bemutatkozással köszönte meg az alamizsnát. Ránéztem. Lesütötte szemét, kezét idegesen végigjártatta ócska kabátján.

— Ne furesálja uram. A kegyetlen sors. A nő. Egy, kettő, a sok nő. Az élet tette ezt velem.

És ez az ember már ismeri az emberek hitetlenségét, határozott mozdulattal nyul a belső zsebébe, négyrét összehajtott, szakadásnak induló okmányt vesz elő.

IGAZOLVÁNY.

Alőírott tiszti főorvos ezennel igazolom, hogy dr. Jánosi István okleveles gyógyszerész, kémiai dok-

tor, nagypéteri (Háromszék) illetőségű, 1906. február tizennegyütől 1908 május tizenkettőtől Giovanni Béla gyógyszerész urnál alkalmazva volt. Működésével mindenkör meg voltam elégedve.
 Szolnok, 1908 május 22.
 Dr. Gyergyai Béla s. k. városi tiszti főorvos.

Igy a bizonyítvány szóról-szóra. — Szolnokról felkerültem Pestre, — meséli tovább. És elébem került a nő. Mámoros, buja éjszakák, elkárhozott hajnalok következtek. Egyre sülyedtem lefelé. Sikkasztás. Börtön. Azután jött a háboru. Az idegtáncok legtehején, tönkrement életem tusájában nyultam a morfium, a kokain, az alkohol mindent feledtető mámor után. Hazajöttem ide Erdélybe. Nem tudtam önmagamra találni. Hisz emberre lettem. Ki biz ma patikát rámt?...

Doktor Jánosi István elhallgat. Tekintete az éneklő csoport felé igazódik. A hangos nóta még mindig nem hagyott alább.

— Látja azok ottan, — ujjával odamutat — tudják miért élnek. Én nem! Talán még egy, talán két hét? Mondja meg nekem? Kiért, miért? Reszketős kézzel a szeméhez nyul, a bánatgyürte karikákból lassan egy könny permetez alá. Felfogja. Minek azt másoknak is tudni?!

Beszállás! A nagy emberáradat magával ragad. De mintha mindig magam előtt látnám Jánosi István kémiai doktort. Elvonul előttem a sok illatos tesü démon, látom a morfiumos tüt, a kokaint, a bort, a pezsgőt, a szeszt...

Fülembe cseng még mindig: — Nagyságos ur, adjon husz leit!

Ön szeret jól enni!

De az csak úgy lehetséges, ha gyomrát, beleit és máját mindig rendben tartja a kiváló jóízű KOPROL hashajtó csokoládéval.

— A hajléktalan Magyar Párt. Kolozsvári tudósítónk telefonálja: A Magyar Párt hivatalos helyiségeit egy régebbi rekvirálási határozat értelmében a napokban kell átadni. Ebben a magyarság érdekeinek súlyos sérelmét látják különös tekintettel a közelgő községi választásokra. Remélik, hogy a rekvirálást hatálytalanítják.

* Nem kell ahhoz tudomány, hogy az ember ne feledje el, hogy F a Mihály hentesmester Telekház-téri, vagy a Mária melletti üzletében huson kívül káposztát, tormát és uborkát is vásárolhat.

— Brück Miksáné temetése óriási részvét mellett vasárnap délelőtt ment végbe a Scudier téri gyászaházból. A temetési szertartást Schück Bernát főrabbi végezte. A széles körökben becsülésnek örvendett uriaszony holttestét a Brück-család sirboltjában helyezték örök nyugalomra.

* Farmodont fogkrém és szájviz főlerakata Farmacon nagydrogeria Timisoara. Erzsébetváros, Batthyány-utca 5.

— A kisebbségi probléma. Ciató Aurel dr. kolozsvári újságíró tegnap délelőtt a Tiszti Kaszinóban tartotta meg előadását Kisebbségi probléma címen. Előadása keretében felölelte az összes kisebbségi problémákat, de sajnos a problémák Ciatónál is megoldatlanok maradtak. Nem hallottunk újabbat mint, hogy a román nemzeti eszme tiszteltetlentartása és kifejlésése mellett, a románság teljesítse az itt-élő kisebbségek kulturális és politikailag jogos kívánságait. Az előadás mindamelllett elismerést érdemel, mert akadt tisztánlátó román íróember, aki nyíltan hirdeti, hogy van kisebbségi probléma, s ezt a problémát a románságnak jogérzékkel meg kell oldani.

* Felkérem mindazon vadásztársaságokat, amelyek a közelben fácán tenyésztésre alkalmas vadászterülettel rendelkeznek és cserébe élő nyulakat adnának, amelyeket egy nagy francia ekszport cég ekszportálna. Tudassák címüket Dr. F. Lehrer vadászati felügyelővel, Andrassy-ut 3, Gyárváros.

* Új tagok a Pátria-kacaréban. Vasárnap, november elsején lépnek fel először az ujonnan szerződött tagok, a világhírű Miriam Bacca néger táncosnő, Lola Meister orosz táncosnő, Fifi De Grandi román táncosnő, Lili Grünberg angol táncosnő, Pustay Mancsi nemzetközi táncosnő, Perényi Mancsi, a széphangu, szeriöz énekesnő, Jancsó Joli szubrett, Kiss Berta keleti táncosnő, Mezey Nelly előadónő. Várady Aladár komikus stb. Előadás után bar tabarin Győri Emil zeneszerző és Toll Józsi cigányorrmás vezetésével.

— Irodaáthelyezés. Lintia Livius dr. temesvári ügyvéd irodáját Bucuresti, Calea Victoriei 48-50. szám (Passagiul Imobiliara) alá helyezte át.

* Kooavadások olcsón vehetnek szép nyulat Fa Mihálynál a Telekház-téren, vagy a Mária mellett, ahol azonnal finom felvágottat, remek sonkát és szakmált is kaphatnak.

Művészet

A Zenebarátok Társasága

ezidei zenei szezonját úgy külsőségekben, mint tartalomban nagy-sikerü estéllyel nyitotta meg. A zenei együttes különösen vonósokban nagyon megerősödött. Hogy ez az orkeszter milyen csodálatos művészi feladatok megoldására képes, azt a Goldmark-szimfónia variációiban láthattuk. Régen hallottunk ilyen magas nivóju zenekari előadást. Nagy hatást váltott ki még különösen az utolsó fuga-tétel.

Dragoi Szabin fiatal temesvári zeneiskolai tanárnak tételes zene-képe egy modern és tehetséges zene-sz munkája, mely széles témán felépülve, hypermodern aláfestéssel, magán viseli a biztató ígért minden jelét.

Az estély szólístája M. Mendel Erzsébet neves budapesti énekesnő volt, aki gyönyörűen csengő, iskolázott hangjával különösen a Strauss-dalok előadásával keltette bennünk azt az óhaj, hogy művészetét egvénségének inkább meg-

Kérje mindenütt a világhírű

borotva pengét. Kapható mindenütt. Vezérképviselőt nagy le-rakat: M. Margulius, Bucuresti, Str. Smárdan No. 4.

Figyelem!

Divatmellények, kabátok, szvetterek olcsó árakban

164

„CHIC” költő-szövöttáruház, Józsefváros, Bul. Berthelot 21

Brillians ékszerek

értékes régiségek, műtárgyak alkalmi vételek

Sternbergnél.

felelő intímabb hangverseny keretében élvezhessük.

A természet zsufolásig megtöltő közönség meleg szeretettel ünnepelte a zenekart is és elsősorban annak fáradhatatlan vezetőjét, Neubauer Gidát. —cs.

Wagner, Verdi, Mozart, Meyerbeer, Berlicz, Duparc, Massenet, Strass R., Loewe stb. művei szerepelnek Poppya és Sngár Frigyes november hó 5-iki nagy ária- és dal-estélye műsorán. Tekintettel a mindenképpen indokolt élnék érdeklődésre, amely ezen fényes est iránt mutatkozik, ajánlatos a Bánátnál jó helyről minél előbb gondoskodni.

Linoleum

Haas
Lipót

Timisoara

Bul. Regele Ferdinand

Lerakatok:

CLUJ, Strada Universității No. 1
ORADEA-MARE, Bulev. Regele Ferdinand 5.

Mielőtt bevételekét eszközli győződjön meg árunk olcsóságáról.

Linoleum:

67 cm széles mtr-ként Lei 135—
90 " " " " 170—
100 " " " " 200—
115 " " " " 230—
135 " " " " 270—
200 " " négyzet mt. " 215—

Valódi átöntött Inlaid Linoleum
200 cm. széles minden színben.

Viaszkosvaszon asztal-terítő:

78 cm széles mtr-ként Lei 100—
100 " " " " 125—
115 " " " " 145—

Bőrvászon minden színben
és minőségben nagy választékban.

Szőnyegek:

Futószőnyegek, mindkét
oldalon használható Lei 98—
Velour futószőnyeg Ia " 515—

Ágyelők " 125—

Ebéd-szőnyeg 200/300 " 1600—

Otomántakarók " 1600—

Felöltőszerű gummiköpenyek
950 Leitől.

Tornacipők, hócipők, sárcipők,
betegápolási cikkek,
gyermekjátékok, sportcikkek
nagyban és kicsinyben.

Színház

A színház heti műsora:

Hétfő este 8: Májusi muzsika.
Kedden és szerdán: Román előadás.

A színház iroda hírei, Ma este lesz negyedik előadása Farkas Imre kedves operettjének, a Májusi muzsikának. Farkas Imre, az Iglói diákok, Tul a nagy Krivánon. Cseregerekek és Nótás kapitány slágeroperettek szerzője, ebben a munkájában is sok ötletet és kedves dallamot halmoz össze, amivel azt a közönség előtt vonzóvá teszi. Zilahy Irénnek, Betegh Bébinék, Szücs Lahinak, Misoga Lászlónak, Gömör Emmának, Kassaynak, Jódynek és Szabadkainak az újdonságban kitűnő szerepei vannak. Kedden és szerdán a színházban román előadás lesz és ezeken a napokon a magyar színház szünetel.

Restaurant

Elysée

BUKARESI,
a Nemzeti Színház
mellett

A legpazarabb fényüzéssel berendezett vendéglője a fővárosnak!!

Kávéház — Bodega — Cukrászda
— Billiárdterem — Külön terem —
Teadélutánok — Ebédek — Uzsonnák —
Vacsorák — Művészi zenekar — Jazz-band 241

Magyarul, németül és franciául is beszélnek

Sport

A vasárnapi sportesemények közül kiemelkedik a Kinizsi 5:3 (5:0) arányú győzelme a Victoria fölött Kolozsvárott. A második félérdőben a gyenge védelem folytán a Kinizsi kapujába három gólt lőttek. Temesvárott a TAC 3:1 (2:1) arányban legyőzte a Zombolyai SE-t, a Rapid pedig 3:3 (1:1) döntetlenül játszott Banatullal. Karánsebesen a temesvári Gyapjuipar csapata szenvedett 1:0 (1:0) arányban vereséget az ottani AC-tól. Resicán az ottani SC 3:2 (3:1) arányban legyőzte az Olympiát. Aradon az AMTE—AAC mérkőzés 2:1 arányban, az ATE—Glória meccs pedig 0:0 eredménnyel döntetlenül végződött.

Gyors- és gépirási tanfolyam Bohn Mariska

Belváros és Gyárvaros. Beiratkozás: Gyárvaros, Uri-utca 11. sz.

157

November

1

megnyílt a karánsebesi vasúti vendéglő, újonnan átalakítva. Hideg és meleg ételek! Figyelmes kiszolgálás!

Reggeli! Ebéd! Uzsonna! Vacsora!

Szives pártfogást kér:
Havas Mihály
vasúti vendéglős

216

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűre 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Magános nr butorozott szobát keres Belvárosban teljes ellátással vagy ellátás nélkül. Értesítést kér vagy címe megkaphat a Déli Hírlap szerkesztőségében.

Lloyd-soron egy kirakat bérbeadó. Cím a kiadóhivatalban.

Alláshoz elősegíti a belvárosi Gabelberger-féle gyors- és gépirószakiskola szaktanárokkal vezetett november 15-én kezdődő külön román, német magyar tanfolyama. Beiratások III., Korona-u. 25. sz.

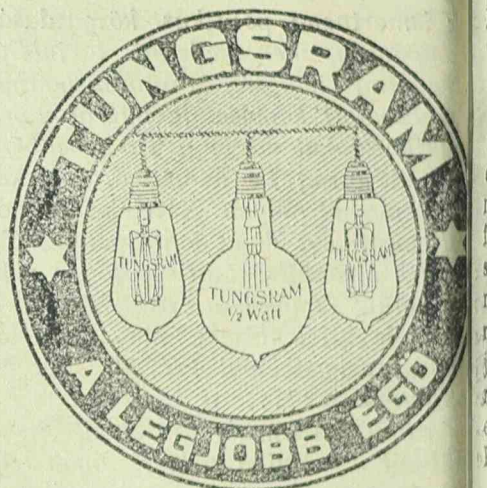
Karácsonyi ajándék! 3 szoba, konyha komplett fürdőszoba tulajdonosa lehet, ha nem késlekedik sorsjegyeket szerezni „Clădirea” építkezést elősegítő egyesületnél, Belváros, Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4 szám. Huzás visszavonhatóan december 25-én.

Az újonnan átalakított

Café Restaurant „Elite”

168

Józsefváros, Kütt-tér, az elegáns közönség kedvenc találkozóhelye

Mindazoknak, kik felejtethetlen halottunk

Brück Miksáné

temetésén résztvettek, részvétkivánataikkal nagy gyászunkban és fájdalunkban osztoztak, fogadják ezúton szívből jövő köszönetünk és hálánk tolmácsolását.

Temesvár, 1925 november 2.

A gyászoló család

Gróf Karácsonyi féle

élő ponty

kapható állandóan
Luttwák és Eckstein
halkereskedésében

208 Gyárvaros, Galamb-u. 23

I. oszt.

gázkocsz

minden mennyiségben kapható

Schaer és Hámorey

cégnél. Telefon 9—64

Uj! Zörfestőde Uj!

Bőrruhák, kabátok, nadrágok, felöltők, sapkák, autókabátok, autóbőrök, kezításkák, kofferek, butoráthuzatok, valamint cipők sevrő-, glaszé-szarvasbőr és dánbőrből minden színben olcsón és pontosan festetnek MÜLLER PÉTER festőde, gőzmosóda és kémiai tisztítóintézetében Temesvár. 261

SKLEROLSYRUP

A legfőbb egészségügyi tanács által (1583 szám alatt) engedélyezve. Valódi csakis akkor, ha a címkeken Dr. MLADJEVSKY orvosprofesszor aláírása rajta van. A legjobb és a legújabb gyógyszer az **érelmeszesedés ellen**

A vérműködési zavarokból előállott álmatlanságot megszünteti. Rövid idő alatt megszüntet minden vérferesültséget. A betegek gyorsan beálló változással gyógyulnak és visszazserzik a munkaképességüket. Érelmeszesedést, légzési nehézségeket, asztmát stb. hihetetlenül gyorsan elmulaszt. Rendszeres fogyasztásával a betegektől és sok elismerőlevél az orvosoktól. Orvosok kérik a próbaküldeményt és használati utasítást a romániai vezérképviselőtől: Dewys Wassermann, Bucuresti, Calea Mosilor 37. Kapható minden gyógyszerárban.